[2018] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 529

ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਮਹਤੋ

ਬਨਾਮ

ਅਲੋਕ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਜੀ.ਐਮ. ਮੈਸਰਜ਼ ਬਿਰਲਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ

(2017 ਦਾ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 711)

ਵਿੱਚ

(2018 ਦਾ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 785)

ਵਿੱਚ

(1998 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4482)

23 ਫਰਵਰੀ, 2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 - ਧਾਰਾ 17-ਬੀ -- ਬਿਨੈਕਾਰ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਮਾਲਕ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 01.09.1985 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਜਿਸਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ "ਵਰਕਰ" ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕਾਮੇ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਮਨਜ਼ੂਰ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਐਲਪੀਏ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. - ਮਿਤੀ 04.05.1999 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ 17ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 01.09.1985 ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਲਈ ਗਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ - ਮਿਤੀ 31.10.2000 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਣਹਾਨੀ - ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 1. 04.05.1999 ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 31.10.2000 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਮਿਤੀ 12.05.1999 ਦਾ ਹੁਕਮ। 04.05.1999 ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸੁਭਾਅ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ - ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 04.05.1999 - ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ, 1971 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ 7,50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 - ਧਾਰਾ 17-ਬੀ - ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

1.1 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 31.10.2000 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 04.05.1999 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19] [535- ਸੀ]

ਦੀਨਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਕਿਰੀਟੀਕੁਮਾਰ ਟੀ. ਪਟੇਲ (1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 106: [1997] 5 ਸਪਲਾਈ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 263 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

1.2 ਭਾਵੇਂ ਮਾਲਕ ਆਖਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਾਲਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ 04.05.1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 20, 21] [535-ਡੀ-ਈ]

1.3 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੈਂਡਿੰਗ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਆਦਿ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 04.05.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ, ਇਸਦੇ ਬਕਾਏ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਨਕਦੀ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ, ਬੋਨਸ, ਵਿਆਜ, ਜੇਕਰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 04.05.1999 ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਦਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਰਕਮ 'ਤੇ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 04.05.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਗਮ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਨਿਗਮ ਤੋਂ ਕੁੱਲ 7,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 22-24] [535- ਐਫ-ਐਚ; 536-ਏ]

1.4 ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਮਾਹੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ

ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਿਮਾਹੀ ਖਾਲੀ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 7,50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 26, 27] [536- ਬੀ-ਡੀ]

ਦੇਨਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਘਨਸ਼ਿਆਮ [2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 591 :(2001) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 169 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1997] 5 ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 263 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 591 ਪੈਰਾ 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 1998 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4482 ਵਿੱਚ 2018 ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 785 ਵਿੱਚ 2017 ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 711

1996 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ਐਫ.ਐਮ.ਏ.ਟੀ. ਨੰਬਰ 2186 ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 23.02.1998 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਬੀ. ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ।

ਰਾਕੇਸ਼ ਸਿਨਹਾ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ, ਟੀ. ਮਹੀਪਾਲ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਮਹਤੋ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਇਨ-ਪਰਸਨ)

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਇਹ ਅਪਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੋ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਇੱਕ ਮਿਤੀ 04.05.1999 ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 31.10.2000, ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ) ਦੁਆਰਾ 1998 ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4482 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਕਰਮਚਾਰੀ)-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਪਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

3. ਬਿਨੈਕਾਰ "ਬਿਰਲਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ" (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਿਰਲਾ ਗਰੁੱਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 04.12.1974 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 01.09.1985 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਆਖਰੀ ਕੱਢੀ ਗਈ ਤਨਖਾਹ 1185/- ਰੁਪਏ ਸੀ।

4. ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਪਣੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਂਦਾ ਸੀ।

5. 22.11.1991 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਵਰਕਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕਾਮੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 22.03.1996 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

7. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਇੰਟਰਾ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 31.03.1998 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰ. 8518/1998 ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ 1998 ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4482 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

8. 31.10.2000 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

9. ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

10. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, 04.05.1999 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 01.09.1985 ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਲਈ ਗਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 01.05.1998 ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਕੱਢੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਕਾਏ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 7 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਭਵਿੱਖੀ ਮਾਸਿਕ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 31.10.2000 ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਜੇ ਵੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ (31.10.2000 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੈਰਾ ਵੇਖੋ)।

12. ਇਹਨਾਂ ਪਿਛੋਕੜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਿਨੈਕਾਰ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਅਪਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4482/1998 ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 04.05.1999 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 31.10.2000 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 04.05.1999 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਗਮ ਨੇ 04.05.1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਕਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

13. ਨਿਗਮ ਨੇ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਤਕਨੀਕੀ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ, ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 04.05.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜੋ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਉਸਦੇ ਅਸਲ ਹੱਕਦਾਰੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਸੀ।

14. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਕਰਮਚਾਰੀ) 04.05.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ?

15. ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ. ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਦਰਦਾਨੀ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਸਿਨਹਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

16. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

17. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਨਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਕਿਰੀਟੀਕੁਮਾਰ ਟੀ. ਪਟੇਲ, (1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 106 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰੇ 7 ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਵਾਰਡ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਇਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਜਾਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ "ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਕੱਢੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਤਨਖਾਹ ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਜੇ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਲਾਭ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਲਈ, "ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਲਈ ਗਈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

18. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ) ਦੁਆਰਾ ਦੇਨਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਘਨਸ਼ਿਆਮ, (2001) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 169 (ਪੈਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਵੇਖੋ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

19. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 31.10.2000 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 04.05.1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਬਿਨੈਕਾਰ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

20. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਲਕ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਾਲਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਹੁਕਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

21. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ 04.05.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਵੇ।

22. ਅਸੀਂ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਸਥਿਤੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਆਦਿ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

23. ਅਸੀਂ 04.05.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ, ਇਸਦੇ ਬਕਾਏ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਨਕਦੀਕਰਨ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ, ਬੋਨਸ, ਵਿਆਜ, ਜੇਕਰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 04.05.1999 ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਦਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ।

24. ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ 04.05.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਗਮ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਨਿਗਮ ਤੋਂ ਕੁੱਲ 7,50,000/- (ਸੱਤ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

25. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਗਮ, ਨਿਗਮ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿੱਤੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਨੂੰ 7,50,000/- (ਸੱਤ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ।

26. ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਿਮਾਹੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਿਮਾਹੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਵਜੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

27. ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਆਰਟਰ ਖਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਆਰਟਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ 7,50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗੀ।

28. ਇਹਨਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਨਿਸੀ, ਜੇਕਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ